

Грунтування

Для грунтування використовується суміш олій, яка наноситься м'яким пензлем та рівномірно розподіляється по всій поверхні дерева. Через півгодини рештки суміші потрібно зібрати чистою ганчіркою. Якщо після шліфування з олією поверхня деревини виглядає достатньо насиченою, тоді грунтувати її необов'язково.

Фарбування

Лесерування пігментованою олією або щільне фарбування досягається завдяки фарбуванню м'яким пензлем. Фарба розподіляється рівномірно по всій поверхні в напрямку структури дерева. Як і у випадку з грунтуванням, рештки фарби, яку не поглинуло дерево, потрібно витерти ганчіркою орієнтовно через 30 хв. Дуже важливо наносити фарбу тонким шаром, бо інакше процес висихання значно уповільниться або поверхня зовсім не зможе висохнути. Порада: краще наносити 2-3 тоненькі шари фарби поступово, з достатнім проміжком часу для висихання. Кожен шар, в залежності від погодніх умов, підсихає протягом 24-36 годин. В результаті отримуємо напівглянцеву поверхню, що захищає дерево і водночас підкреслює його текстуру. Фарба на такій поверхні не відшаровується і може наноситись кількаразово.

Успіх у розфарбовуванні дерев'яних поверхонь!

Інструкція з техніки безпеки!

Просочені лляною олією ганчірки та пензлі, які перебувають на відкритому сонці, можуть спалахнути і миттєво загорітись. Тому: використані матеріали слід завжди тримати в герметично закритих тарах чи пластикових пакетах, або ж викинути на сміття.

Екологічні масляні фарби: рецепти та поради для виготовлення

Коротко про матеріалознавство

З того часу, як людина почала працювати з деревом, виникла необхідність захищати дерев'яні елементи та декоративно їх прикрашати. Вже багато століть для цього використовують матеріали із натуральних складників. В наш час такі матеріали, їх виробництво та застосування частково пішли в небуття. Але протягом останніх років спостерігається тенденція поступового відродження традицій. Нижче описаним ми хочемо коротко розповісти Вам, як правильно та якісно користуватись натуральними матеріалами. Спектр таких матеріалів є дуже великим, тому тут ми вирішили сконцентруватись на фарбах, що робляться на основі лляної олії, і представити Вам спосіб їх виготовлення та використання. Сподіваємось, що після прочитаного тексту, Ви легко зможете використовувати такі фарби на практиці.

Лляна олія

Лляна олія, яку отримують шляхом витискання насіння льону, вже протягом багатьох віків використовувується для обробки деревини. Така олія - нешкідлива для тварин та людей, тому використовувати її можна навіть для заправки салатів. Фарба на основі лляної олії відповідає всім вимогам щодо стійкості фарб, тому її можна сміло застосовувати як для елементів інтер'єру, так і екстер'єру. Вона захищатиме поверхню від вологи, зробить її еластичною і дасть можливість дереву дихати.

Лляна олія, на противагу всім іншим масляним покриттям, утворює після декількох нанесених шарів захисну оболонку для поверхні дерева. В побуті часто вживають термін оліфа, але історична назва оліфи - фарба на основі лляної олії.

Лляний фірніс або оліфа

Якщо використовувати чистий продукт лляної олії, то процес висихання триває дуже довго.

Через це дуже часто застосовують лляну оліфу. В склад цієї рідини входять хімічні складники, так звані сикативи, що впливають на тривалість висихання. Раніше для цього застосовували високотоксичні з'єднуючі компоненти, як наприклад оксид свинцю, але тепер використовують здебільшого оксиди металу, які не несуть жодної загрози для здоров'я людей і тварин. Завдяки додаванню лляної оліфи або фірнісу час підсихання фарби суттєво зменшується.

Сама ж лляна олія може використовуватись також у чистому її вигляді - прозорою або різнобарвною за рахунок додавання кольорових пігментів.

Скипидар, терпентинова олія

Терпентин або терпентинова олія є дуже рідкою, тому в основному застосовується у якості розчинника. Терпентин можна отримати, надрізвавши кору хвойної породи дерева, з якої починає стікати смола або каніфоль. Зібрана смола потребує обробки дистиляційним методом, під час якого з густої маси каніфолі процесом розщеплення отримуємо текучий рідкий терпентин, що має характерний запах хвойного лісу.

Часто на ринку можна побачити терпентин синтетичного виготовлення, який суттєво дешевший, але по своїх характеристиках та властивостях наближений до натурального.

Суміш олій

Суміш олій складається із 50% лляної олії (або лляного фірнісу) і 50 % терпентину. Вона може використовуватись як ґрунтовка після шліфування поверхні деревини. Завдяки тому, що суміш олій є дуже рідкою, вона добре проникає в поверхню дерева і надає їй більшого захисту.

Олія для шліфування

Шліфувальна олія - це суміш лляної олії (прибл. 10-15%) та терпентину (прибл. 85-90%). Застосовується для шліфування перед ґрунтуванням.

Пігменти / Фарбники

Пігменти або фарбники слугують для того, щоб зафарбувати прозору олію в бажаний нам колір. Залежно від кількості використаного фарбника та його насиченості можна отримати лесерування (напівпрозоре покриття з певним кольором) або глухе покриття деревини без проглядання її структури. Є безліч пігментів та фарбників: рослинні або тваринні, фарбники з мелених напівдорогоцінних каменів та синтетично виготовлені порошкові пігменти. Колись також використовувалось вугілля та подріблена руда. Однак, найчастіше використовують саме органічні пігменти. В цьому випадку мова йде про кольорову землю, яка збирається, очищається та перемелюється. А завдяки випалюванню, розширюється також кольоровий спектр пігментів.

Виготовлення фарби на основі лляної олії

Спершу мінеральні земляні пігменти треба розтерти до густої маси та замочити. Для цього береться невелика кількість лляної олії та додається порошковий пігмент, щоб утворилась пастоподібна маса. Ця паста повинна перестояти ніч, щоб пігмент добре набухнув та досяг повної інтенсивності кольору без залишкових грудок. Після цього пасту потрібно перетерти в кам'яній ступі до однорідної суміші. Крок за кроком лляна олія може бути запігментована кольоровою пастою. Поступово необхідно додавати отриману пасту і постійно перевіряти на шматку дерева, який колір ми отримуємо. Якщо фарба видається загустою, завжди можна додати терпентин для розрідження. Радимо Вам завжди замішувати трохи більше фарби, ніж потрібно, бо зазвичай, як показує практика, неможливо двічі повторити один і той самий колір. Готову лляну фарбу необхідно помістити в скляну тару та герметично закрити. В такому вигляді вона може зберігатись вічно.

Обробка

Шліфування з лляною олією

Поверхня деревини повинна бути повністю очищена від всіх нашарувань фарб та пилу. Для шліфування поверхні використовується шліфувальний папір зернистістю 120, дозволена вологість деревини повинна складати max. 15%. Після шліфування на дерево потрібно рівномірно нанести лляну олію, та продовжувати шліфувати на мокро папером зернистістю 160-180. Рештки олії з пилом необхідно забрати з поверхні. За рахунок шліфування із додаванням лляної олії утворюється рівномірна поверхня, оскільки дерево, спершу на різних своїх ділянках, неоднаково поглинає олію. Орієнтовно через годину можна перейти до наступного етапу.